

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický týdeník

30/2009

Příští číslo vyjde
18. listopadu

Z obsahu

- * Čtyřnásobné evangelium
- * Země, země, země, slyš slovo Hospodinovo
- * Reálná demokracie

4. listopadu 2009

ročník 94

cena: 10 Kč

Poselství k 23. neděli po sv. Trojici

BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ

L 17,20-30

Letos v létě jsem navštívil království. Lidské království. Cestoval jsem do Švédska a můj dojem byl

umocněn tím, že jsme připlouvali po moři. Jasně hranice. Náhle jsem se ocitl v jiné zemi. U domků vlály švédské vlajky a z chování i mluvení lidí byla znát jednoznačnost i hrdość: „Jsem občanem tohoto království!”

Kdo z Božích dětí by někdy neztoužil po takovém odděleném území, kde by bez jakéhokoliv omezení vládl náš Král? Asi by potom nebyl problém s naším sebevědomím, pramenícím z vědomí příslušnosti k tomuto dokonalému, mocnému zřízení. Kde ale leží Boží království, kudy vede jeho hranice? Ta hranice nevede na mapě, ani neprotíná nějakou rovnoběžku. Nedostanete se tam s žádnou cestovní společností, ani podle té nejmodernější GPS navigace. „Království Boží je uvnitř vás,” říká

Ježíš. Jak jednoduché! Do Božího království vstupujeme skrze nové narození z Ducha. Ti, kdo uzavřeli smlouvu s Bohem, již se stali občany Království. Království Boží je všude tam, kde jsou jeho občané přítomni. Království Boží je všude tam, kde je uctíván a vyhlášován Král.

Tento pohled by měl změnit i náš postoj. Nemůžeme utíkat z tohoto světa do království, nebo ho jen toužebně vyhlížet. Již nyní jsme jeho součástí. Jeho hranice určujeme my. Máme tady na zemi prosazovat a uplatňovat Kristovo vítězství a zabírat další území pro našeho Krále. V hrdości a sebevědomí Královských dětí.

Michal Kostka,
kazatel ECM, Mikulov

Tak nocovali občané NDR v r. 1989 u rezidence SRN

Křesťanská víra nemůže být tolerantní

neboť Bůh, v něhož věříme, je žárlivý, nesnese vedle sebe jiného Boha. Kralický překlad Bible nezná výraz "žárlivý", místo něho užívá slov horlivost a horlivý. My starší jsme se učili recitovat Desatero po kralicku: "Já jsem Hospodin, Bůh tvůj, Bůh silný, horlivý, navštěvující nepravost otců na synech..." Ekumenický překlad je zřetelnější, zní: "Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující" (Ex 20,5). Prorok Ezechiél popsal nově a výrazně vztah Boha ke dceři jeruzalémské takto: Bůh ji jako její manžel umyl, přioděl a ozdobil, ale ona místo věrné lásky "povoluje cizím jako žena cizoložná". Čtete o tom u Ezechiele, v 16. kapitole a oceníte prorokovo podobství, v němž Bůh nevystupuje jako kdejaký náhodný nápadník, ale jako MANŽEL milující: kdyby nemiloval, nežárlil by. Erotický slovník té kapitoly je namístě, aby nevěra jeruzalémské dcery, církve a každého z nás vystoupila z anonymity a byla postavena na pranýř.

Opustíme podobství a povězme, jak těžké důsledky provázejí nevěru v našem občanském životě: ochromuje nebo rozvádí a dává svým nejbližším a celé společnosti na vědomí, že jedna společná firma vyhláší bankrot horší toho, který právě prožíváme s celým světem, neboť rozkládá společnost mravně, zevnitř. A teď někdo přijde a nabídne lacinou pomoc: promiskuitu, volnost bez závazku. Můžeš mít místo jednoho manžela jich několik. A už jsme zase zpátky v podobství: Můžeš mít místo žárlivého, jediného Boha jiného Boha, kterého nabízejí velká světová náboženství, třeba hinduismus a buddhismus, která vábí tím, že jsou tak tolerantní, že tě

nebudou držet, budeš-li chtít odejít, abys podle své chuti zkusil někoho jiného nebo něco jiného. Jejich tolerance je úctyhodná, pokud v ní cítíme nejistotu a ochotu žít nábožensky podle hesla: žít a nechat druhé také žít. Tak pěkně tolerantně se vyslovil buddhista dalajlama. Nesvádí nás k buddhismu, řekl: "Máte přece křesťanství, a to je pěkné náboženství." Jako by bylo jedno, koho a co člověk vyznává, jen když je to náboženství o Bohu nebo o něčem nad námi.

Křesťan a evangelík nevymění "svého" Boha za jiného boha, nemůže se stát muslimem, buddhistou ani mystikem. Nejbližší je mu judaismus (židovství), avšak křesťanská víra vyznává výlučně Ježíše Krista, proto ačkoliv má s judaismem mnoho společného, nemůže se s ním posadit k jednomu stolu. Tělo a krev Pána Ježíše Krista, které ozvlášťují chléb a víno, činí naši příslušnost k Pánu Ježíši Kristu nezaměnitelnou.

I ve srovnání s blízkým judaismem se objevuje křesťanská víra jako zcela netolerantní. Ta blízkost je zjevná ze skutečnosti, že Starý zákon, který je svatou knihou židů, nalezneme v jedné knize s Novým zákonem, v Bibli. Ta blízkost je viditelná i slyšitelná při evangelických křesťanských bohoslužbách. Evangelický kazatel káže i ze Starého zákona, ale nikdy bez ohledu k Novému zákonu, který je specificky křesťanskou knihou. Špatně nebo nedostatečně pochopili Nový zákon ti, kdo jej vydali samostatně, bez Starého zákona, přetrhli pouto, ne-li pupeční šňůru, která drží oba Zákony v jedné knize. Samostatné vydání každého zvlášť deformuje zvěst jich obou.

Podobně jako v naší době je výlučnost manželské lásky spíše výjimkou než pravidlem, i křesťanská víra vyčnívá z náboženského moře svou netolerantností. Starozákonní prorok chce mít svou ženu jen pro sebe, ona však porušila smlouvu věrnosti: "Ty jsi však spoléhala na svou krásu a zhanobila jsi své jméno smilstvím. Zahrnovala jsi svým smilstvím každého, kdo šel kolem, ať to byl kdo byl" (L 6,15). Ani v mystickém ráji nenaleznete pokoj, protože tam není nikoho, kdo by vám jej předložil. Mystika nemá Boha, je neosobní. Produkuje jen tajemnou atmosféru. Je ovšem tolerantní ažaž. Otevře každému, kdo jde kolem.

Spása je ze židů. Od nich vede cesta ke spáse, ze Starého k Novému zákonu, jenž slavnostně ohlašuje: "Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově" (L 2). To je evangelium, jediná radostná novina, jediná, netolerantní, ale pro všechny.

Josef Veselý

AKTUALITA

Je čas začít přemýšlet

Jak tak sleduji naši politickou situaci, říkám si, že ji čeká obdobný vývoj jako s půjčkami. Těch si lidé nabrali tolik, že jsou z toho na prášky. A možná si kdekdo řekne: "Kdybych byl alespoň na nule, to bych byl šťastný člověk." Jenže ouvej, ono to nějak nejde. Z dluhů se hrabe těžko. A z toho plyne poučení, že příště se jen tak nezadlužím.

Podle mého názoru je to podobné i s volbami. Dříve byli lidé rádi, že si vůbec mohou vybrat z několika stran, a své světlé zítřky spojovali se sliby politiků. V krizi voličům už možná trochu dochází, že tohle nestačí, a tak zkoumají, kdo to vlastně slibuje a zda se takovému člověku dá věřit. A není divu, že výhodu má kníže. To je jistě správný postoj, ó kež by lidé měli důvěru, že je

Evangelíci připomínali dvacet let pádu totalitních režimů ve střední Evropě

K výročí pádu totalitních režimů pořádala Českobratrská církev evangelická v týdnu od 14. 10. do 18. 10. 2009 vzpomínkovou akci pod názvem ...1989...Exodus...2009...

Součástí oslav byl také pochod z německého velvyslanectví v Praze k památníku obětem komunismu na Újezdě, kde promluvil Olbram Zoubek a poté účastníci pochodu pokračovali na Národní třídu, k památníku 17. listopadu. Vzpomínkový pochod byl ukončen večerním požehnáním faráře Svatopluka Karáska v kostele u Martina ve zdi.

„Období totality bylo v naší části Evropy jevištěm, na němž se odehrávaly tragédie, ale na kterém současně hledali svou cestu jednotlivci i skupiny a společnosti, jimž byla blízká témata spravedlnosti a svobody," řekl synodní senior Českobratrské církve evangelické Joel Ruml. V církevních řadách byly podle něj výrazné postavy, které v té době uměly upozornit na nebezpečí, i jedinci, kteří pokušení podlehlí a s režimem se zapletli.

Několikadenní program, k němuž se do Prahy sjeli zástupci více než deseti křesťanských církví ze sedmi evropských zemí, byl zakončen v neděli 18. října slavnostní ekumenickou bohoslužbou v kostele U Salvátora v Praze.

Ivana Benešová

Ivo Kraus

Z církví doma i ve světě

SPRAVEDLNOST A ODPOVĚDNOST

Světová rada církví (WCC) se v čase globalizace, exploze informačních technologií, a ohrožení míru, bezpečnosti a vzájemné snášenlivosti, snaží využít svou komisi pro mezinárodní vztahy církví (CCIA) k tomu, aby hlasy církví a ekumenických hnutí byly brány ve vážnou úvahu vládami a mezivládními organizacemi - Spojenými národy, mezinárodními finančními institucemi, Mezinárodním soudním dvorem a ostatními. Tato komise vede církve a ekumenická hnutí ke společným mravním a teologickým výpovědím nad sociálními, ekonomickými a politickými otázkami. A vytváří prostor k přenosu rozmanitých církevních poznatků k institucím Spojených národů v Ženevě i v Novém Yorku. Některé okolnosti přitom vyžadují zaměřit pozornost na mezivládní organizace jako jsou Světová banka, Mezinárodní měnový fond a Světové sociální fórum.
Internetový věstník WCC 22/10/09

(ih)

OBĚTI NEHOD PŘIPOMENE TŘETÍ LISTOPADOVÝ VÍKEND

(Plzeň). U příležitosti Světového dne obětí dopravních nehod uspořádají na Plzeňsku bohoslužbu u dálniční kaple a veřejnou besedu. V neděli 15. listopadu 2009 od 15 hodin proběhne u dálniční kaple na odpočívadle dálnice D5 (na obchvatu Plzně poblíž Šlovic u 83. km ve směru na Prahu) už druhá ekumenická bohoslužba NA PAMÁTKU OBĚTÍ DOPRAVNÍCH NEHOD. V pondělí 16. listopadu od 19 hodin na ni v Kavárně a čajovně Kačaba (Prokopova 17, Plzeň) naváže veřejná rozprava s názvem „Jak se můžeme vyrovnat s vinou (nejen) po dopravních nehodách?“. O své pohledy se podělí viník, poškozený, právník a duchovní. Památku obětí dopravních nehod uctí také v Praze u památníku na 0. kilometru dálnice D1 na Chodově - a to v neděli 15.11. od 11,30 hodin. Akce pořádají České sdružení obětí dopravních nehod, Psychosociální intervenční tým, Centrum SOS Archa Diakonie ČCE - středisko v Plzni a Terénní krizová služba Diecézní charity Plzeň ve spolupráci s místními duchovními.

Karel Šimr

NÁVŠTĚVA ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE V TEPLÉ

ZE ZELOVA DO TEPLÉ

*Byť mi se dostalo jíti přes údolí stínu smrti,
Nebuduť se báti zlého, nebo ty se mnou jsi;
Prut tvůj a hůl tvá, toť mne potěšuje.*

S těmito slovy emigrovali naši předkové z Čech a Moravy do ciziny. V Zelově se usadili v roce 1803. Na cestu do ciziny si s sebou brali jenom to nejdůležitější: nástroje na práci a v ranečku svatou Bibli. Během času postavili domy, a už v roce 1825 byl postaven v Zelově kostel. Na okraji Zelova vznikla osada Zelůvek. Tady evangelíci měli svůj modlitební dům, kde se konalo odpoledne náboženství, nedělní školka pro děti a také zde působil pěvecký kroužek. V neděli odpoledne mladí i starší se sešli na okraji lesa na Zeleném paloučku. Myslím, že ještě dneska někteří vzpomínají na tu krásnou dobu, kdy si tam hráli, zpívali a běhali. Tam také hrával mandolínový kroužek. Zpívaly se zde písně touhy po domově předků. Mnohokrát zpívali píseň:

*Hrálo slunko, hrálo krásně, hrálo na horách,
Pod tím slunkem chaloupka má stála jako v snách,
Tam jsem prožil svoje mládí, celý život svůj,
Tam jsem zpíval jako dítě: Kde domov můj?*

Zelůvek - to byla jedna velká rodina, tady se všichni znali, spolu se radovali, vzájemně si pomáhali, a také se i vadili. Po druhé světové válce otcové museli zase opustit ten útulný dům. Znova putovali s trochou dobytka a sebrali si s sebou Bibličku, Kan-cio-nál a Harfu Sionskou. Putovali znova s 23. Žalmem na rtech:

*Hospodin jest můj pastýř,
Nebudu míti nedostatku.
Na pastvách zelených pase mne,
K vodám tichým mne přivodí ...*

Ubytovali se tady v Teplé a v okolí. Moje babička Marie Valtrová s rodinou bydlela v Neždicích, strýček Karel Valtr a Josef Kulhavý v Rankovicích, teta Vondráčková v Teplé a strýček Otto Stejskal v Černošíně; a mnozí další z mé rodiny bydleli v okolí. Příchozí chtěli tady mítí nový Zelůvek, ale už to nebylo to, co ve vzdáleném Zelově. Ale jako nikde jinde v Čechách, tak tady ještě po tolika letech zpívá pěvecký sbor z Harfy Siónské a ze Sbírký, které přinesli s sebou jejich rodiče ze Zelova. Když jsem byl mladý kluk, jezdil jsem sem na prázdniny. Teplá byla pro mě druhým Zelovem. S radostí a lítostí vzpomínám na ty pěkné chvílky v Teplé, na tu dobu, když jsem šel pěšky z Rankovic do Teplé.

Teď vám srdečně přejeme s manželkou dlouhá a radostná léta zdraví a pokoje.

Bůh buď s vámi, než se sejdem zas!

Teplá 20. září 2009

Jaroslav Stejskal

Člověče, kde a kam ?

Pod tímto heslem navazujícím na otázku, kterou „, slyšel Adam v ráji", se konal ve dnech 20. - 24. května t.r. v severoněmeckém městě Brémy další – 32. - Sjezd německých evangelíků zvaný Kirchentag, což je příležitost k naslouchání přednášek na nejrůznější témata, která zajímají ty, kdo chtějí žít jako Ježíšovi učedníci v tomto světě; kdy je možné sledovat či zúčastnit se rozhovorů o otázkách a potížích, se kterými se setkávají lidé v současné společnosti, slyšet výklady biblických oddílů, které by mohly vnést do této situace světlo či moudrost a vyměnit si názory s druhými - což, když se podaří, může být velice užitečné; seznámit se s životem církví a s nejrůznějšími iniciativami ve jménu evangelia doslova po celém světě [v Brémách bylo 3850 zahraničních hostů z 79 zemí]), sdílet z toho radost a s těmi, kde se daří, zažít společenství, co se vnitřní hloubky i velikosti týče.

I na letošním Kirchentagu pobývala jako host - díky pochopení jeho vedení - „dvouautobusová" skupina bratří a sester z České republiky, kterou zorganizovala Ekumenická rada církví. Převážná část z nich patřila do kategorie „mládež“. Účast skupiny nebyla jenom pasiv-

ní. Využila nabízené možnosti prezentovat život církví u nás v té části výstaviště, kterému se říká Ekumenická vesnice (není míněn výstrkov, ale společenství). Kromě nejrůznějších materiálů o životě církví u nás a nejrůznějších aktivitách pojímaných jako odpověď na pozvání zaslechnuté v evangeliu bylo připraveno i CD, které přibližovalo cestu náboženské literatury k nám v čase protireformace a tzv. reálného socialismu; i tenkrát si „Slovo" našlo cestu a překonalo nejrůznější vnější překážky - také díky obětavosti nejrůznějších lidí u nás i v zahraničí. Česká verse tohoto CD, kterou je jistě možné použít jako doplňkový program pro biblickou hodinu či konfirmační cvičení, je k mání na Ekumenické radě církví. - Uspořádali jsme – již po třetí - českoněmecký večer (a to ve sboru, který nám poskytl „, střechu nad hlavou" – Bremen – Bockhorn), jehož první část tvořili bohoslužby s večerí Páně, druhou pak přátelské posezení, ke kterému patřily i nejrůznější české „, kulinární speciality". – Profesor Evangelické teologické fakulty dr. Pavel Filipi posloužil biblickým výkladem, kterým začíná program každého dne Kirchentagu.

Poručíme větru, dešti?

(Husákovský skandál, severské odčinění)

„Příroda je chrám dábla!" – Divák v kinosále rázem přestane doufat ve šťastný konec...(A protestant si navíc vybaví Lutherův výrok, že svět je „dáblova hospoda".) Citátem i celým filmem (s názvem Antikrist, přesnější by zřejmě bylo Ďábel) dánský režisér Lars von Trier, mám za to, frontálně útočí proti heslu: „Poručíme větru, dešti." To heslo bolševik nevymyslel, pouze – jako spoustu jiných věcí – uzmul, uzurpoval. V daném případě z tzv. přírodních (baalistických a jiných) kultů. Už samo ústřední polemické zaměření činí tedy von Trierův snímek hodným pozornosti pro čtenáře našeho týdeníku! Neméně pozoruhodné jsou další

Díkůvzdání

Slavili jsme Neděli díkůvzdání. A ledaskde byly na stole Páně vedle květin i mísy s ovocem a bochníček chleba. Jak to odpovídá nejen naší kalendářní době a vkusu, ale i tradici z doby ještě celkem nedávné, kdy jsme byli ze 70 % zemědělci a pro dělníky a řemeslníky nebylo ve sborech příliš pochopení. Chceme-li ovšem slavit dary země uvědoměle (a přiši to „země" s malým „z"), měla by tam být i láhev s vodou. Tou Boží vodou, kterou kalíme, špiníme a otravujeme bez výčitek, ohledu i zaváhání. A chybí mi - promiňte - pečené kuře: Kuře jako zástupce toho nešťastného Božího stvoření, které se sice „rodí" a „žije". Ale jen jako hromada bezcitných věcí, bez svobody, bez oddechnutí, bez milosrdenství i kapinky úcty. Aby bylo mechanicky počato, vylíhnuto, vykrmeno, zabito, vykucháno a zmrazeno ... a až při nedělním obědě,- ale to již s poděkováním Pánu Bohu,- sice stále ještě nekuřecky, ale alespoň již lidsky a nestrojově snědeno.

A chybí mi - promiňte - i láhev s naftou. I ta je darem Božím, bez kterého bychom dnes i my v Čechách zemřeli hlady. S naftou, o kterou se vedou již několik generací vyhlazovací války a pro kterou jsme si nedávno koupili za 2 miliardy transportéry, abychom mohli důstojně válčit tam, odkud nás nikdo nezval. Jsme ovšem stát dnes již průmyslový: nepatřila by na stůl Páně cihla oceli, kus plát-na a špalíček umělé hmoty? A pokud zijeme z finančních transakcí, symbolizovala by obyčejná stokoruna nebo raději tisícikoruna dostatečně všechny ty dividendy a úroky, se kterými pro nás peníze z kapes druhých lidí „pracují"?
A co televizor? Zdroj našeho poučení, zdroj naší zábavy, náplň našeho času, hlavní regulátor a vychovatel našeho vědomí, svědomí, odpovědnosti i mezilidských vztahů. To všechno jsou Boží dary. Nebo nejsou? ... Ovšem pokud ne Boží, tedy čím?
A co si pak s nimi počneme a máme počít, když nám to v televizi neřeknou?

Ilja Herold, iherold@upcmail.cz

Za zmínku jistě stojí i tzv. Auswanderunghaus v brémském přístavu. Odtud odjízděli mnozí, kteří hledali jinde nový, prý lepší život. Auswanderunghaus je vlastně museum, ve kterém se můžete seznámit, jak to vypadalo v lodi, která odvážela tyto zájemce, a jak v místech, kam se dostali (např. USA). A protože žijeme ve věku techniky, jsou zanesena do počítače data těch, kteří se odtud do nového světa vypravili – bylo jich několik milionů (takže můžete objevit data vám blízkých či známých; můj děda Václav odjel odtud do New Yorku lodí George Washington 13. května 1912...). Příští rok se v Mnichově sejde tzv. 2. ekumenický Kirchentag (na první v roce 2003 v Berlíně „, dorazilo " přes 200 000 účastníků). Jeho pořadatelí nebudou jenom ti, kdo se hlásí k některé z evangelických či protestantských církví, ale i římsští katolíci, ba i pravoslavní. Oč má jít při tomto setkání, které se bude konat od 12. do 16. května příštího roku, vyjadřuje toto apoštolské slovo: „Ať se vaše víra a naděje upírá k Bohu“ (1 Pt 1,21).

Ondřej Soběslavský,
člen Mezinárodního výboru
Kirchentagu

Škoda jen, že se pozdní očisty námětu nedožil literární kritik Jan Lopatka, jehož svého času Herzův kýč vytočil natolik, že se, jak sám napsal, „pod tlakem chvíle" změnil dočasně v kritika filmového! „A pak nastává závěrečná fáze celého procesu, totiž fáze akceptace, přijetí." – A copak je tohle, kohopak citujeme nyní? Psychovědátora chytrého jak rádio, an zvysoka poučuje publikum o fázích zvládání životní pohromy...Kolik takových paušálních „psychomouder" nacházíme dnes a denně v obrázkových časopisech vedle receptů na cukroví! Herzův film se k nim jistě hodil jako užitečná ilustrace, ne tak snímek von Trierův! Ten hrdinu zkraje zpupného (ba cynicky žertujícího o tom, jak porušuje jednu ze základních terapeutických zásad, když spí s klientkou, takto svou manželkou), později „rozhozeného" a zmračeného staví před úplně jinou „závěrečnou fází": Jakmile přijdou tři žebráci (Trápení, Bolest, Chaos), znamená to, že někdo musí zemřít...

V souvislosti se snímkem Larse von Triera bývá skloňováno slovo „skandál". Domnívám se, že skandálem bylo a je spíše hlásání magického hesla, jemuž svého času posloužil Herzův film a jemuž von Trier se vši vervou oponuje: „Poručíme větru, dešti!" Jinak vyjádřeno: Filmový skandál se konal v roce 1976 v československých kinosálech, když Vlastimil Harapes a Marta Vančurová propagovali normalizační odnož baalismu a Tuzex. Veřejně tehdy protestoval pouze Jan Lopatka, člověk mimořádné citlivosti. Severský režisér dávný husákovský skandál odčinuje jako-by za celou filmařskou branží.

František Schilla

ET-KJ

„...Semper reformanda...”

– Toto „konštatovanie”, event. „výzva” (alebo ak chcete „slogan”) pochádza od Dr. M. Luthera (celý jeho výrok znie: „Ecclesia semper reformanda”.) a veľký reformátor ním vlastne hovorí, že ním neskončilo reformovanie cirkvi (jej učenia i praxe), že je treba pokračovať (trvalo) v ním začatom diele. Nie všetci jeho nasledovníci si však „vzali k srdcu” tento jeho odkaz; naopak: mnohí sa snažili „zakonzervovať” to, čo ich učiteľ stačil vykonať počas svojho života, a k tým, čo pokračovali v reformovaní, sa správali rovnako, ako sa k nim správala rímska cirkev: označovali ich za „heretikov” (so všetkými dôsledkami, ktoré z toho vyplývali). Napriek tomu však reformovanie (teda opätovné „formovanie” toho, čo bolo zdeformované) cirkvi pokračovalo a pokračuje. Príspevkom k tomu má byť (aspoň podľa autora) aj kniha, o ktorej sa tu chcem krátko zmieniť. Táto pozoruhodná kniha vyšla koncom leta t.r. v jednom slovenskom nakladateľstve. Jej celý názov je **Malý príspevok k reštaurovaniu „veľkej budovy” – k naplneniu odkazu k veľkej úlohe kresťanov: SEMPER REFORMANDA**. Pravda, slovo „malý” v názve knihy treba brať „relatívne”; kniha má totiž 400 strán a – ako si ešte ukážeme – zaoberá sa takmer všetkými základnými otázkami viery (resp. vierouky) kresťanov. Autor knihy M. Benjan je pre väčšinu českých čitateľov asi neznámy;

inak je to na Slovensku, kde sa dostal do povedomia verejnosti mnohými knihami a článkami nielen s teologickou, ale i umelecko-kritickou, a dokonca i medicínskou tematikou (pôvodne pracoval totiž ako lekár). Jeho kniha zaujme čitateľa nielen sviežim, dobre zrozumiteľným (nie príliš „učeným, teologickým”) jazykom, ale najmä netradíčnym, nedogmatickým prístupom. Autor (ktorého možno považovať za „harnackovca”, resp. „ritschlovca”) v podstate odmieta všetky vieroučné dogmy; tie totiž delí na dve skupiny – dogmy biblické a dogmy nebiblické: prvé vychádzajú z Písma, preto nie sú zlé; sú však zbytočné, pretože tvrdia vlastne iba to, čo je v Biblii (možno ich teda nahradiť – ak by to bolo treba – napr. vhodným biblickým citátom); druhé sú vyslovene zlé, škodlivé, pretože deformujú vierouku a zavádzajú kresťanov – odvádzajú ich od učenia, ktoré nám tu zanechal Ježiš Kristus. Autor to dokumentuje na viacerých konkrétnych príkladoch. Kniha je rozdelená na sedem častí: **1. O Božom Svetle** – o rôznych druhoch Božieho zjavenia (o „Božích komunikačných kanáloch”, ktorými ľuďom Boh oznamoval a oznamuje pre nich dôležité správy), **2. O Božom Slove**, ktoré je najdôležitejším Božím zjavením („komunikačným kanálom”), **3. O Božom Zákone** – najdôležitejšej časti Božieho Slova (i o jeho „nove-

le” – o „prikázaniach Ježiša Krista”), **4. O Bohu – Zákonodarcovi**, našom Stvoriteľovi a Otcovi, ale aj Sudcovi (a o tom, ako si mnohí ľudia „stvorili boha na svoj obraz”), **5. O Ježišovi z Nazareta, ktorý sa stal Kristom a naším Pánom** (ale aj „novelizátorom” a „interpretátorom” Božieho Zákona), **6. O viere a o vyznaniach viery** (o rôznych aspektoch viery a o rozličných vyznaniach – o „klasických” krédach, o osobnom vyznaní i o neverbálnych vyznaniach), **7. O živote čase**, a to z hľadiska biologického, medicínskeho a teologického (i o „hlinených nohách” dnes už v podstate opúšťanej, no stále umelo živej Darwinovej hypotézy); a **o živote večnom** (najmä o tom, či ide pri ňom o atanáziu alebo o anastázu). Kniha obsahuje aj **tri prílohy**: najrozsiahlejšiu z nich tvorí **päť kníh „Nového” („novelizovaného”) Zákona** v súčasnom jazyku; ďalšou je **úryvok zo svetoznámej knihy A. v. Harnacka „Dejiny dogmy”** a tretia je zostavená **z citátov z jednej publikácie antinomistu** (popierateľa platnosti Božieho Zákona) Johna G. Reisingera a z kritických komentárov k nim. Knihu nenájdete v bežnej sieti našich kníhkupectiev; je však v ponuke najväčšieho slovenského internetového kníhkupectva „Martinus.sk” a pravdaže priamo u nakladateľa (www.knihy-benjan.sk). **Milan Beňo**

Po staru se kázat nedá

Do kníhkupectví přijde paní a praví: Sháním nějaké čtení pro manžela v nemocnici. – A co by to mělo být, ptá se prodavač, něco duchovního? – Ne, děkuji, odpoví zákaznice, manželovi už je lépe. – Tedy takhle to chodí s lidmi; když je jim zle, rádi přijmou duchovní útěchu, ale jakmile jim otrne a jsou z nejhoršího venku, přestanou se o duchovní věci zajímat. A teď si představte, že máte takovým lidem kázat. Onehdy jsem četl úvahu jednoho faráře (Emanuela Vejnara v ET-KJ 26/2009) který píše, že hlavním úkolem kázání je těšit a pozvedat posluchače. To je otázka! Dejme tomu máte před sebou nějakých 20 posluchačů. Chybí mezi nimi ten pán z nemocnice; od té doby, co se uzdravil, už do kostela nechodí. Pět lidí z uvedeného počtu je nábožensky založených, ti chodí do kostela z vnitřní potřeby. Dalších pět jsou presbyteri a sboroví funkcionáři; přišli, proto-

že po bohoslužbách je schůze staršovstva. Dalších pět lidí přišlo z dobrého zvyku, protože bez kostela není neděle. U zbývajících posluchačů není zcela jasno, proč do kostela přišli; částečně jsou to lidé hledající, jedné sestře je doma smutno a jde ráda mezi lidi. Dva návštěvníci jsou hosté odjinud. Kázání by mělo přinést něco všem. Potěšit potřebuje ta osamělá sestra, pozvednout z prachu všednosti potřebujeme všichni. Někoho pozvedá už samo kostelní prostředí, k jiným promlouvá bohatá liturgie. Středem evangelické bohoslužby je kázání. Pozvedá vás tradiční kázání? Mne tedy ne. Slyším, že jsme lidé hříšní, ale Pán Bůh nám odpouští ve svém nekonečném milosrdenství. Dnes je nám odpuštěno, zítra začneme hřešit znovu. To není nijak zvlášť povznášející ani radostné; to není evangelium, to je osud. Když tohle slyšíte celý život, začne vás to nudit.

Nelyrika

V roce 2008 vyšla útlá a půvabná knížka české autorky Nadi Johanisové, nazvaná "Kde peníze jsou služebním, nikoliv pánem". Není to však lyrika. Je to dvacet břitkých a úsporných fejetonů, hluboce analyzujících stav a výhledy naší, ale především celosvětové ekonomiky. Co se nám nelíbí,- kam a proč spějeme,- kde hledat východiska a jak a čím se bránit. S pohledy na lidi i přírodu, ale také na globalizaci a obchod a zemědělství, na peníze i finančnictví a na opium spotřeby a trvalého růstu. Vše přesvědčivě, zdokumentovaně, brilantně a narovinu. Ale také česky a při pečlivém čtení naprosto srozumitelně. Na některé otázky, které (si) autorka klade, bych měl asi jiná řešení. Ale to není rozhodující. Je to knížka, která nás naučí proč, nač a jak se ptát. A to je to podstatné. Vše 125 stránek s několika ilustracemi Vladimíra Jiráňka za asi 180 korun.

Ilja Herold, ihherold@upcmail.cz

Americký spisovatel John Updike

Dobrovolnictví a víra

*(Z německého měsíčníku
Chrismon 10/2009 a posmrtně
vydané knihy J. Updikea)*

Bez lidí, kteří vykonávají svou funkci bezúplatně (jako čestnou/dobrovolnickou funkci), „nemůže existovat společnost ani církev,” prohlašuje biskupka Margot Kässmannová. Kässmannová se v letošním říjnovém čísle protestantského měsíčníku Chrismon zamýšlí nad statistikou, podle níž pracuje v Evangelické církvi v Německu zadarmo celkem 1.103.941 lidí (čili, jak se muselo číst dříve: jeden milion sto tři tisíce devět set čtyřicet jeden člověk). Všímá si toho, že většina z nich se takto angažuje, protože byla o převzetí funkce požádána, a přimlouvá se, abychom vytvořili určitý trh s obdarováními (tj. sladili nabídku a poptávku) a vyvinuli „kulturu uznání” (jako např. v USA, kde se dobrovolnická činnost zaznamenává do školních vysvědčení, uvádí se běžně v profesních životopisech apod.). Na straně druhé biskupka konstatuje: „Lidé berou svou čestnou funkci vážně.”

Podle amerického spisovatele Johna Updikea může být čestná funkce vposledu vzpruhou a posilou samotnému dobrovolníkovi. Hlavní hrdina povídky Druhy náboženské zkušenosti Dan Kellog ztratí 11. září 2001 ve čtyřiašedesáti letech víru při pohledu na důsledky atentátu na Světové obchodní středisko v New Yorku. Nakonec se k víře vrátí. („... a Bůh byl s ním; Danova konverze k ateismu nepřetržovala.”) Přemostit období bezvěrectví mu kromě pravidelné účasti na bohoslužbách pomůže právě zdarma vykonávaná práce ve výboru pro údržbu církevních objektů. (V reakci na Danovo vysvětlení, že „ty věže byly vyšší, než bylo třeba”, končí povídka slovy hrdinovy vnučky o dvou modrých reflektorech na místě, kde stávala dvojice věží Světového obchodního střediska: „Paní učitelka ve škole říká, že ta světla jsou jako duha. Znamenají, že se to znovu nestane.”) Sbírka povídek Tátovy slzy a jiné povídky, do níž je citovaná povídka (s. 82 – 112) zařazena, vyšla posmrtně letos v létě, připravil ji ale ještě sám Updike (18.3.1932 – 27.1.2009). Běží o osmnáct mistrně zpracovaných črt, jež nezaprou, že autor studoval též malířství. V závěru mají většinou místo pointy něco jako završení: posouzení věci z odstupu, odlišné perspektivy. Z tvrdě moderních hledisek jsou Updikeovy povídky nadprůměrně dlouhé. To však souvisí s technikou autorovy „drobnokresby”, jež zachycuje rovněž různé aspekty života z víry, a reflexivním stylem vyprávění (místy až teologického zaměření). Jak vidno výše, spisovatel vedený intuicí dokázal být kongeniální s vystudovanou teoložkou!

Bez angažmá dobrovolníků by nemohly existovat ani Kostnické jiskry. (K nadšeneckému období těsně po listopadu 1989 patřila, připomeňme, také finančně nehonoraná funkce „kolportérů”.) V navázání na Kässmannovou a Updikea můžeme potvrdit, že pro dobrovolníky jsou – a doufejme, že zůstanou – „Kostry” vzpruhou a posilou.

František Schilla

Odkaz:

Updike, J.: My Father's Tears and Other Stories. Hamish Hamilton 2009

Vlastimil Tlustý

Dana Krausová zpívá židovské písně

Obecně prospěšná společnost Hu-sitské centrum vydala nedávno zajímavě zpracované CD židovských písní, které vyniká svoji originalitou. Bylo nahráno v březnu 2009 ve špičkovém studiu na Hu-dební Akademii múzických umění v Praze pod vedením výborného zvukaře Aleše Dvořáka a jeho studentů. Písně židovské sefardské nazpívala zpěvačka, absolventka pražské konzervatoře, Dana Krausová za klavírního doprovodu Jiřiny Marešové - Dvořákové. O klarinet se postaral hudebník židovské kapely Trombenik Pepíno von Dráček. Zvuk krásných židovských houslí vytvořil dobře známý židovský houslista, virtuos Ale-

xander Shonert, který vystupuje v hudebních projektech po celé Evropě. Písně hebrejské a sefardské jsou vlastně lidovými písněmi Izraelců tvořícími nedílnou součást židovské historie. Zpívají se o židovských svátcích, při slavnostních příležitostech, doma a v synagogách. Chválí Boha Hospodina, oslavují Izrael nebo připomínají vždy některou část židovské historie. Jsou psány na texty z Bible a dalších židovských knih, např. z Hagady, z Mišny, z traktátů a z liturgických textů. Sefardské písně vznikaly ve Španělsku v průběhu 16.století, zpívaly se v jazyce ladino. Mají orientální nádech. Zpívají se převážně s kyta-

rou, loutnou nebo harfou. Na CD byly vybrány nejznámější židovské písně, jako například Šalom Alejchem (pokoj vám), Hava Nagila (Radujme se), Hevenu Šalom Alejchem (Přinášíme vám pokoj), Adio Querida (Sbohem milá), Aire de Mujer (Zamiloval jsem se), které jsou podbarveny zajímavou a originální instrumentací předznamenávající příjemný poslech. CD je možné si objednat telefonicky na čísle 776280368 nebo na webových stránkách <http://monteko.cz/music> či zakoupit osobně v prodejně Blahoslav ve Wuchterlově ulici 5 v Praze 6.

(ik)

Zaujímavosti nie len z ekumény

SLOVENSKÍ POLITICI OPĚTOVNE OTVÁRAJÍ DISKUSIU O TRESTE SMRTI

(*Rádio Slovensko – 22. 10. 09*). Slovenskí politici opětovne otvárajú diskusiu o treste smrti. Daniel Lipšic z KDH a Rafael Rafaj z SNS tvrdia, že tento najrozporuplnejší inštitút trestného práva má odstrašujúci účinok a môže tak ochrániť prípadné obete. Právnik však zdvíha výstražný prst a poukazuje na to, že trest smrti je nenapraviteľný. Jeho prípadné prijatie by nám okrem toho mohlo spôsobiť vážne problémy na medzinárodnom poli. Informuje Miroslava Ábelová: "Posledný rozsudok o treste smrti padol na Slovensku 8. júna 1989, teda pred 20 rokmi. Za trojnásobnú, mimoriadne beštialnu vraždu tehotnej manželky a dvoch dcér popravili v Bratislave vtedy 29-ročného Štefana Sviťeka. Dnes tému trestu smrti otvára koalíčný aj opozičný politik." Rafael Rafaj: "Je tu nová fáza, ktorá by znovuzavedenie mohla pripustiť pri naozaj prísnom bezpečnostnom režime tak, aby sa vylúčili všetky možnosti justičného omylu." Podobný názor má aj exminister spravodlivosti a poslanec za KDH Daniel Lipšic, ktorý by zavedenie trestu smrti uvítal. Poslanec tvrdí, že najmä pri obzvlášť brutálnych vraždách by bol absolútny trest morálne adekvátnym. Navyše, údajne v posledných rokoch výskumy ukázali, že trest smrti má odstrašujúci účinok. Daniel Lipšic: "Odstrašuje potenciálnych páchatelov vrážd, a teda má

potenciál zachraňovať nevinné ľudské životy. Ak vieme zachrániť nevinné ľudské životy aplikáciou trestu smrti, myslím si, že situácia sa úplne mení a je veľmi ťažké nájsť argument proti jeho aplikácii." Najvyšší trest podľa politika neodsudzuje ani katolícka cirkev. Zároveň si uvedomuje, že na Slovensku nie je možné zaviesť ho, keďže sme sa v roku 2002 Rade Európe zaviazali o jeho nepovolení. Daniel Lipšic: "Ak, tak dá sa len iniciovať diskusia o tom, či je správne, aby existoval celoeurópsky zákaz trestu smrti." Jozef Kováčik, hovorca KBS: "Zásadným spôsobom sa k tejto otázke vyjadril pápež Ján Pavol II., že za mimoriadnych okolností môže byť pripustený aj trest smrti, napr. počas vojny. Ale zároveň pripomína, že ak má spoločnosť možnosť inak sa brániť, má to využiť." S názormi poslancov nesúhlasí právnik Ústavu štátu a práva SAV Eduard Bárány. Trest smrti je podľa neho nenapraviteľný a nemá žiadny odstrašujúci účinok. Navyše varuje, že by tak Slovensku hrozili vážne medzinárodné problémy: "Poškodilo by si napr. na pôde Rady Európy a podstatne by sa znížila naša dôveryhodnosť. Obeti trestného činu sa už trestom smrti pre páchatela nemôže. Keď už raz bol niekto vo väzení, tam už žiadna náprava neexistuje." Predstavitelia vlády Roberta Fica už dlhšie hovoria o tom, že sme Rade Európy zaviazaní, a preto túto otázku otvárať určite nebudú.

PRIBUDNÚ NOVÉ HROBOVÉ MIESTA NA NAJVÄČŠOM CINTORÍNE V TRNAVE

(*21. októbra - TASR*). Zhruba o 1400 nových miest rozšíri mesto Trnava svoj najväčší a najnovší cintorín na Kamennej ceste. Miesto posledného odpočinku Trnavčanov má v súčasnosti voľnú kapacitu na nie viac ako dva roky, prvá etapa výstavby ďalšej časti cintorína by mala byť ukončená do Sviatku zosnulých. Samospráva do projektu investovala 77.000 eur (23 miliónov Sk). Voľných hrobových miest by malo byť tak k dispozícii na nasledujúce desaťročie. V súčasnosti sa v Trnave pochováva do nových hrobov iba na Kamennej ceste, ktorý slúži okolo tridsať rokov. Kapacity ostatných cintorínov sú už vyčerpané a na pochovávanie v nich sa využívajú už iba existujúce hroby. V meste slúži tzv. nový cintorín na ulici T. Vansovej, ktorý bol založený v roku 1786. Na Nitrianskej ulici sú tesne vedľa seba zriadené viaceré cintoríny, ktoré oddeľuje iba múr - evanjelický cintorín otvorili v roku 1794, židovský cintorín je v lokalite od roku 1781, v tom istom roku bol zriadený aj vojenský cintorín s hrobmi padlých v 1. svetovej vojne a s pamätníkom obeť z 2. svetovej vojny. Otvorením cintorína na Kamennej ceste mesto zrušilo tzv. starý cintorín v lokalite za trnavským cukrovarom. Lokalita teraz slúži ako miesto oddychu. Najstarším známym cintorínom bol cintorín okolo Baziliky sv. Mikuláša, ktorý slúžil svojmu účelu do roku 1747.

AJ ŽENATÍ PASTORI SA UŽ BUDÚ MÔCŤ STAŤ KŤAZMI

(*PRAVDA*). Pápež Benedikt XVI. zmieriňuje napätie s 500-tisíc tradicionalistickými anglikánmi: aj ženatí pastori sa už budú môcť stať kňazmi. Konštitúcia, o ktorej už Vatikán oficiálne informoval, predpokladá možnosť vysvätenia ženatých anglikánskych seminaristov na katolíckych kňazov. Je to veľký obrat pre mužov cirkvi, ako je napríklad kňaz z talianskeho Bari Nicola Lopolito, teraz anglikánsky kaplán Edinburskej univerzity.

Edita Škodová
www.ecav.sk

Inzerce

HLEDÁM OSAMĚLÉHO A TRPĚLIVÉHO MUŽE, který by byl oporou mé ovdovělé 60leté invalidní, ale soběstačné sestře a pomohl jí s údržbou malého domku. Přistěhování nutné.

č. 47

URYCHLENĚ HLEDÁM PRONÁJEM BYTU 1+1 nebo garsonky v Poděbradech. Zn.: Děkuji, žena s dítětem, e-mail: jan.trojan@rtk.cz

č. 48

UBYTOVÁNÍ V KRKONOŠÍCH: Zařízená chata (RD) pro týdenní pobyty křesťanské mládeže a rodin ve Svobodě nad Úpou. Kapacita max. 25 osob. Bližší informace: Samuel Hejzlar, farář ČCE v Dobříši, tel: 603 578 108, e-mail: sammy@quick.cz

č. 45

Pozvánky

EKOLOGICKÁ SEKCE ČESKÉ KŘESŤANSKÉ AKADEMIE zve na besedu o hnutí Sekem (ekozemědělská iniciativa v Egyptě). Úvodní slovo přednese sestra Klára Hejkrliková. Beseda se koná v úterý 10. listopadu 2009 od 17.30 v přízemí Emauzského kláštera (Vyšehradská 49, Praha 2)

JNe

JAK SPRÁVNĚ PŘIKRMOVAT PTÁKY A JAK JE POZNAT Pomalu se krátí den, teploty klesají a řada z nás začíná myslet na to, co nasypat do ptačího krmítka. Ptákům zdaleka ne všechno prospívá, a tak bychom jim mohli lehce svou neznalostí spíše ublížit než pomoci. Pro všechny, které tato tematika zajímá, se koná dne 19. listopadu v 17.00 v sále jabloneckého sboru ČCE (Pod Baštou 10) přednáška na toto téma. Přednáší zkušený ornitolog Pavel Světlík z organizace A Rocha. Vedle povídání o přikrmování bude řeč i o určování ptáků s praktickými ukázkami modelů. Vstupné dobrovolné.

ČTYŘDENNÍ POBYT PRO NEZADANÉ KŘESŤANY v Rychlebských horách ve dnech 13.-17.11.2009 pořádá Noemi - seznamka pro křesťany a Občanské sdružení Setkávání Milí přátelé, zveme vás do Domu setkávání na Travné (okr. Jeseník). Pobyt je určen pro upřímně věřící křesťany z různých církví a sborů z ČR a SR ve věku 18 - 50 let (horní hranice není přesně určena). Mohou se zúčastnit pouze nezadaní, tj. kteří v současné době s nikým nechodí. Připraven je bohatý program. Cílem je prohloubit vztah s Ježíšem, odpočinout si, najít nové přátele i partnera pro život. Cena zahrnuje registrační poplatek 450 Kč a ubytování a stravování 1050 Kč. Bližší informace na www.noemka.com nebo tel.: 777 222 877

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY Vydává Kostnická jednota Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz www.evangelickytydenik.cz Řídí redakční rada. Redaktor: Ladislav Mečkovský Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává. Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300 Tiskne Grafotechna Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickacentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890. *A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851 Registrační číslo MK ČR: E 365 ISSN 0139-505X

JSEM ŽENA S OMEZENOU POHYBLIVOSTÍ, která bydlí v Praze. Potřebuji celodenní výpomoc, nejlépe osamělé věřící ženy. Vedle přiměřené odměny mohu poskytnout přespání, nebo i dočasné ubytování. Volejte na: 775 365 301

č. 46

Bohoslužby

SENIORÁT ZÁPADOČESKÝ

Českokatolická církev evangelická Aš, 352 01; Ne 10.00 /něm. 8.30/ Husovo nám. 3, f Pavel Kučera ČERNOŠÍN, 349 58; Ne 10.00 (a.c.e); 14.30 (b.d) Husova 249, f Jiří Marván DOLNÍ BĚLA, 331 52; Út 17.30 Nový obvod 137, a. Jiří Marván DOMAŽLICE, 344 01; Ne 9.00 Týrsova 690, f Petr Grendel HORNÍ SLAVKOV, 357 35 Nové Sedlo - Loučky, Ne 12.45 Karlovarská 140, a. Radek Matuška CHEB, 350 02; Ne 8.45 ul. 26. dubna 5, f Marek Ryšánek CHODOV U KARLOVÝCH VARŮ, 357 35; Ne 9.15 Dukelských hrdinů 281, f Radek Matuška CHRÁST U PLZNĚ, 330 03; Ne 9.30 Železniční 477, f Karel Šimr KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.15 Zahradní 33, a. Radek Matuška KDYNĚ NA ŠUMAVĚ, 345 06; Ne 9.00 Dělnická 359, a. Jan Satke KRALOVICE, 331 41; Ne 9.00 Žatecká č. 480, f Jana Kadlecová MARIÁNSKÉ LÁZNĚ, 353 01; Ne 10.00 Lidická 189/16, f Daniel Matouš MERKLÍN U PŘEŠTIC, 334 52; Ne 9.00 Husova 201, f Jan Satke NEJDEK, 362 21; Ne 9.00 Husova 525, f Bob H. Ogola OSTROV, 363 01; Ne 10.00 Jáchymovská 170, a. A.M. Satke PLZEŇ - KORANDŮV SB., 301 50; Ne 9.30 Anglické nábř. 13, f M. + H. Hamariovi PLZEŇ - ZÁPADNÍ SB., 301 00; Ne 9.00 Němejcová 2, j Renata Šilarová, a. M. Hamari PODOŘANY, 441 01; Ne 11.05 (a.c) Politických vězňů 300, f Jana Kadlecová PŘEŠTICE, 334 01; Ne 9.00 Rebcova 557, f Jan Satke ROKYCANY, 337 01; Ne 9.30 Jiráskova 481/II, j Ondřej Pellar, a. M. Hamari SOKOLOV, 356 01; Ne 10.30 Petra Bezruče 501/7, j Pavel Knorek STRÍBRNO, 349 01; Ne 10.00 (a.c.d.e) 16.00 Masarykovo n. 15, a. Daniel Matouš TEPLÁ, 364 61; Ne 9.30 Máchova 357, f Alfred M. Satke

Církev bratrská KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.30 Bulharská 2061/29A, Jan Valeš ml. KLATOVY, 339 01; Ne 9.00 Masarykova 367/III, David Kašper PLZEŇ, 301 00; Ne 9.00 Doudlevecká 31, Zdeněk Šplíchal

Evangelická církev metodistická HORŠOVSKÝ TÝN, 346 01; Ne 16.00 (b.d.e) Nádražní 79, Zdeněk Eberle KARLOVY VARY, 360 01; po domluvě Zámecký vrch 45, Miloslav Čech PLZEŇ 1 LOCHOTÍN, 323 00; Ne 9.30 Bolevecká náves 2, Zdeněk Eberle PLZEŇ 3, 301 24 ; Ne 9.00 Husova 14, Petr Procházka TACHOV, 347 01; Ne 10.00 Nám. Republiky 85, Milan Mrázek

Bratrská jednota baptistů Aš, 352 01; Ne 9.00 Tábořská 9, Alois Boháček CHEB 1, 350 02; Ne 9.00 Libušina 4, David Sláma CHEB 2, 350 02; Ne 9.30 Mírová 6, Jan Katušťák KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.30 Závodu míru 112 KRASLICE, 358 01; Ne 10.00 Fučíkova 1639, Tomáš Pacovský SOKOLOV, 356 01; Ne 9.30 Brněnská 486, Michal Jílek TEPLÁ, 364 61; Ne 9.00 Havlíčkova 42, Jaroslav Pospíšil

Upřímné poděkování

Chceme poděkovat všem svým čtenářům a příznivcům, kteří vstřícně zareagovali na naše volání o pomoc. Rádi časem uvedeme jmenovitě známé dárce. A děkujeme i těm, kteří si nepřejí být jmenováni. Vaše podpora znamená, že za listopad a prosinec budeme moci snad vydat alespoň po 2 číslech našeho týdeníku.. Velmi si ceníme, že nám svou přízeň i zájem projevujete i tímto způsobem. Vaše dary a příspěvky jsou i nadále velice vítány!

S vděčností a srdečnými pozdravy

Předsednictvo Kostnické jednoty a redakce